

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділі і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Реданція і Адміністрація
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошення приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

Віче в Кіцмани.

*Смажеть ся, недолюдки,
Діти юродиві!*

Отєї сумні слова остороги нашого ге-
нія Шевченка приходять нам на думку, ко-
ли беремо ся написати децю про віче в
Кіцмани.

Місто від самого ранку змінило свій
вид. Помимо непогоди збирали ся селяни з
доколичних сторін, аби послухати щирих
слів обох руских послів. Гуртками стояли
собі селяни, а між ними увивали ся там і
тут якісь підпанки з червоними носами —
видко, що носи ветидали ся своїх панів —
і вели з селянами дуже живу розмову. Їм
чомусь віче не було в лад, їх оно чогось
лякало. І найшли ся між самими кіцмань-
скими людьми деякі — на щастє було їх
лише зо штири-пять — котрі чомусь страшно
противні були вічу. Рей між ними прова-
див кіцманський писар Попескул, з роду
Волох, а за ним в слід йшли Южарков-
ський та селянин, помітач доріг, Савчук. Не
будемо описувати всіх тих сцен, які они
викликували серед селян, не будемо наво-
дити, якими ріжними способами они від-
страшували селян від участі в вічу, а на-
ведемо лише один приклад: З поблизького

села Лашківки прийшло значне число се-
лян, але між них зайшов писар Попескул
і словами: „Добре, як хочете сидіти в кри-
міналі, то йдїть на віче“ — тим так напо-
лохав селян, що зо 25 селян дійсно верну-
ло домів. Около полудня дістали ті підпан-
ки ще одного помічника з Черновець. За-
чала ся тяганина селян по коршмах та вся-
ке підюджуванє.

З сего поводженя противників віча
можна докладно видіти, яка страшна тем-
нота панує ще між селянами кіцманського
повіта. Ба, багато селян дало ся надати
поголоскою, котру пустили в свїт наші
противники, що староство заборонило віче.
Зі всіх сторін можна було бачити пекельну
агітацію против віча. Селяни, котрі лише
трохи розуміють вагу таких народних рад,
домагають ся все нових віч, бо они хочуть
набрати розуму, науки; а тут подибують
ся навіть їх власні брати, котрі противні
освїті народу.

Поки подамо коротке справозданє з
ходу нарад, виїмемо ще один характери-
стичний факт. Громада Кіцмань має вже
більше як 100 літ народну школу; школа
кіцманська належить до найстарших на
Буковині. Здавало-б ся, що шкільна наука
повинна-б була там зацустити вже глибо-
кий корінь і виховати людей свїтлих, дба-

лих про добро громади, людей, що своєю
освїтою повинні-б стояти на чолі цілого
кіцманського повіта, там організувати ро-
боту народну і вести тоту роботу для до-
бра свого власного і цілого повіта; грома-
да Кіцмань повинна-б, здавало-б ся, бути
взірцем руских громад на Буковині, на
котрій всі другі рускі громади зглядали-б
ся і від котрої-б учили ся, як вести гро-
мадські і народні справи. Се тим лекше
Кіцманеві, бо там є горетка щирої рускої
інтелігенції, котра безпечно приложила-б
своїх рук до такої праці. Та на жаль тре-
ба сказати, що власне кіцманська громада
належить може до найгірших на цілій Бу-
ковині. Єї годі зрівняти ся з такими сель-
скими громадами, як Суховерхів і др.

Замість рускої інтелігенції або свїт-
лійших міщан або селян ведуть між мі-
щаньством рей писарчуки з ріжних уря-
дів, що привикли там кривити душею на
всі боки, тоті потрясають цілою громадою.
Що се не може вийти на користь грома-
ди, на користь Русинів, се очевидна річ.
І як довго не найде ся чоловік, котрий би
додав духа тамошнім Русинам, так довго
будуть їздити всім по носі писарчуки, як
Попескул, або такі люди, як Южарковський
і Савчук. Характеристична ще одна обста-
вина для роботи тих людей. Перед вічем

Кривошецка коршма.

*Написав
Джурс Яжнич.*

— Отга коршма то смерть моя! — мовила
Мітра до свого чоловіка Стоядина, котрий саме
збирав ся до виходу. — Звістно, тебе не нагнать
із хати ніяка справа, лише та проклятуца кор-
шма. Прийде неділя — до коршми! впаде свья-
то — до коршми. Диво дивне, як той клятий
цинцар*) може з вами так довго витримати!

Стоядин, котрий підчас тої проповіді тіль-
ко воркїтливо мовчав, насунув тепер замість
будь-якої відповіді оливний фєз ще глибоше на
голову, вийшов помалу з хати через сливняний
сад і поза плотом скрутив на стежку, що лучи-
ла его підвіре з красвою дорогою. При тій до-
розі лежала кривошецка коршма.

Годі би властиво називати ту дорогу кра-
свою: вона лучила лиш кілька дрібних сел і мі-
сточок з городами, як Крагуєвач, Позарєвач, і з
іншими малими оселями. Рідко коли заблудаєть
ся сюди купець-гуртівник. В ради-годи прийде й
відходить властитель гостинниці зі Стіни або
який кучичок з міста, що загадають було набу-
ти для свого промыслу славних шумадійських
сливок; се були так як одинокі туристи.

*) Мішана раса, переважно грецького походженя, в
балканських краях; займаєть ся виключно торговлею і
коршмарством, а іза хитрости і хабарства через людність
дуже нелюблена.

— А що, я не казала? — мовила Мітра,
здоганяючи з'їдливим поглядом чоловіка. — Та-
же я знала, що він іде до коршми. Вчєра про-
дав у Рачі пару овец з ягнятами; половину ці-
ни пропив зараз у цинцаря в Рачі, а другу про-
не тепер у нашого. Скарай его Боже! Але — не
знати — мені здаєть ся, чи его хто не зачаклу-
вав. Поки він минав коршму, поти було веселе
житє в хаті Дєліміровичів, а тепер —

Мітра важко застогнала.

— Стережись, матінко, говорити таке пер-
ед Рїздвом — обізвала ся на те з темного кута
молода Стойна, котра чула материні слова. — Ти
знаєш, коли хто під сю пору що небудь зло-
го зазичить, то воно готово збути ся. Радше
будь тихо!

— Хиба одно каміне може мовчати, коли
господарство загірюєть ся.

Мітра була собі жінка моторна і запонад-
на хозяйка, тілько що жите єї огірчило і зжури-
ло. Інакшою, аніж мати, була єї донька Стойна;
вона вдала ся лагідна і ніжна. Стойна по щиро-
сти душі прилягла до свого окруженя. Легко з'явля-
лись на єї очах слези. Покарано слугу або котрого
з братів за ненослух, ого — вона вже горює було,
немов єї саму стрїтило. Отєя мягкість і доброта
душі відбили ся також на незвичайно гарних і
ніжних рисах єї лиця. Єї личенько і підбородеч-
ко не були такі грубі, як звичайно буває у му-
жичок; також єї станочок був далеко тоньший і
стрункийший, а єї рученьки біліли як молоком
политі, хоч вона ними через увесь час добре обер-
тала. Оттим і товаришки дивились на неї не як
на рівню, і прозивали Дальматинкою.

— Стойно, дитинко, ти ще молода і не

знаєш усього, що дієть ся дома. Дивись: по тво-
єму дідови остав для Стоядина гарний масточок;
підвіре широке і вигідне; стодоли повні пшени-
ці, погребі повні вина, ми не потребували всти-
дїтєсь, коли довелось було гостити самого ста-
росту; а від купців наш дїм не був ніколи по-
рожний. На наших толоках і муравах пасло ся
більш за три сотки овец і волів, а в хлївах ле-
жали стадами свинї й поросята. Де-ж подїлись
ті паровий волів? Де конї і лоша? А в на-
шій задрузі нікому й до голови не прийшло, як
може живий чоловік, у своїм гарнім домі, на рїд-
ній землі і межі власною, працюютою чєлядою
замотати ся в довги? Де-ж той добробит, де
ввесь великий масток? Де-ж вона та навкруги
звістна задруга Стоядина Дєліміровича? Кілько
разів об тїм подумаю, трохи мені серце не пук-
не. Як раз в отєй свїтлиці блищали стїни від
аброї твоїх хоробрих предків; тут висіли довгі
й короткі рушницї, тут великі і малі ножі, тут
луки й оружина, від надміру золота і сїрбла го-
ді було на них зирнути! А нині — куди не
глянеш — жебрацтво! Поживи лєдві тілько, аби
заспокоїти голод! Вина, щоб лєдві змочити ним
кусєнь хлїба; а на місяці богатої оружної оздобі
стара, розтрїскана, ржою сточена рушниця, а ко-
ло неї, немов жебрацкий кий, великий ніж, по-
критий ржою, що й не пізнати! А з такої сили
коний остала ся нам всього одна стара шкануга,
котрою можна заїхати до карного суду! Земля
заставлена, дїм обтяжений довгами! Стойно,
Стойно, дитинко, се не скінчить ся добром.

Нецаєна жінка казала правду. В Кривоше-
ку богато річий було не так, як повинно було
бути. Поважні люди, котрих в цілій околиці ша-

би, та дарма, здавало ся, що хлопець і найсильнішого голосу не чує. Взяв ся лікар на штуку і каже до свого помічника по тихоньки: „Здає ся, що в середині все знищене, але я не можу побачити докладно: тож принесіть мені ніж, аби я ухо відрізавав.“ Відразу вирвав ся хлопець з рук лікаря і з криком втік з хати, а засоромлений батько заплатив лікареві за нагле і щасливе видічене сина.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна клініка операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. оператора ц. к. хірург. клініки університетської Бі.прота-Гуссенбавера у Відні

знаходять ся

в Чернівцях, улица Менгера ч. 25.

В справі приймає хорих і інших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки **Д-ра Квятковського** в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішофара) (20—100)

Телеграми „Буковини“.

З дня 7-го липня 1896 року.

Будапешт. Збори народної партії, котрі відбули ся в неділю в Айзенбурзі, розбили противники. В замішаню ранено три особи.

Повідомлене. Маю честь повідомити, що дирекція товариства *Дністер* у Львові іменовала мене своїм агентом на Чернівці (повіт судовий) і окрестність. В справах забезпечень від огню будинків мешкальних і господарських, церков з урядженем, знарядів домашніх і господарських (возів, плугів і т. п.), худоби, збіжжя в соломі і в зерні — подаю кождому потрібні поясненя. — *Корнелю Салабан*, агент „Дністра“ в Чернівцях, улица Пумпула ч. 25.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх антиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймаєти з острожністю лише флакки зі знамом охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празі.

Літературне Товариство „РУСКА БЕСІДА“ в Чернівцях,

улица Петровича число 2,
має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омелянном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7 разом за 7 зр.

3 пересилкою поштовою 7 зр. 30 кр.

Оповіднене. Учеників до першої класи новооснованої ц. к. низшої гімназії державної з рускими паралельними класами буде ся приймаєти **15-го і 16-го**, а в разі потреби **17-го липня** (І. речинець) і 1-го 2-го, а в разі потреби 3-го вересня (ІІ. речинець). — Ті, що хотять бути прийняті, мають в тих днях явити ся перед полуднем між 8 а 10 год. в супроводі родичів або їх уповажнених заступників в канцелярії дирекційній (улица шкільна) і мають виказати ся метрикою, а коли учащали до школи публичної, ще й шкільними відомостями. Вимоги при вступнім іспиті оповістять ся на чорній таблиці заведеня. — Від дирекції ц. к. низшої гімназії державної. — Чернівці, 2-го липня 1896. — *Фавстман.*

Для школярів!

Товариство „Просвіта“ при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, приволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, позолоченими берегами, можна купити в канцелярії товариства у Львові в ринку ч. 10, по слідуоючій ціні:

Розкази про сили природи 20 кр., Оповіданя о житю сьв. Бориса і Гліба 20 кр., Повістки для дітей 27 кр., Сестра 15 кр., Байки 22 кр., Істория Руєи ч. I. 25 кр., Істория Руєи ч. II. 23 кр., Лев і коволя 24 кр., Рогата худоба 45 кр., Про живоплоту і лієи 20 кр., Венямин Франклін 16 кр., На досвітках 22 кр., Серед ледового моря 25 кр., Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона 20 кр., Дрібна птиця господарєка, а великі гроші 20 кр., Відкрите Америки 22 кр., Зьвірята шкідні і пожиточні 42 кр., Перекотиполе, повістка, 18 кр., Кирило і Методій 22 кр.

Молитвенник народний (в звичайній оправі) 20 кр., влучній оправі: а) хрест полотняний і золочений хрест з переду 25 кр., б) ціла оправа полотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр.

Молитвенник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60, 1-80 зр.

В рускім товаристві педагогічнім, улица академічна ч. 8. у Львові, можна також дістати на премії для учеників слідуочі виданя:

Образкові виданя. Зьвіринєць 10 кр., Гостинець 10 кр., Забавки 10 кр., Менажерия 10 кр., Робінзон 40 кр., Квіточка 20 кр., Віночок 20 кр., Кобзар Тараса Шевченка 20 кр., Гете-Франко: Ліє Микита 50 кр., Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр.

Виданя без образків. Читанка ч. I., II., III., IV. оправні 20 кр., без опр. 10 кр., Вязанка желань 10 кр., Хемія Роскоє 40 кр., Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 по 2 зр., Дзвінок на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 по 4 зр., Ів. Левіцький: Попалиє. Рідвяні сцени 10 кр., Вол. Шухевича: Записки школяра 20 кр., О. Нижанковський: Батько і мати, двосьлів для дітей з фортепяном, 10 кр., Леоніда Глібова: Байки 5 кр., В. Чайченка: Олеся; Комар; Грицько по 5 кр., Дума про княгиню Кобзаря 5 кр., Діпрвої Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр., М. Лисенко: Тече вода з-під явора. Двосьлів з фортепяном. 10 кр., Мапа етнографічна Руєи-України 20 кр., Гордієнко: Картагінній і Римляни 20 кр., Юлій Верне: Подорож довкола землі 60 кр., Барановський: Приписи до іспитів 20 кр., Молитвенник народний, в полотне оправлений, 20 кр., д-ра Л. Кельнера: Коротка істория педагогії 60 кр.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и						
	поспінні	особові	міщані		поспінні	особові	міщані				
до Чернівців				з Чернівців							
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028	550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029	538		
З Букарешту, Яє, Сучави, Глібоки	329	912	1000	523	До Глібоки, Сучави, Яє, Букарешту	1203	717	1048	616		
З Новоселиці, Садагури			1113	950	До Садагури, Новоселиці				430 621		
до Львова				зі Львова							
З Відня, Кракова	130	510	655	930	955	До Кракова і Відня	250	1100	440	955	645
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станіславова	955		613	728	201	„ Підволочиск	211	600		930	1045
З Підволочиск	230	1005	805	510		„ „ з Підзамча	225	614		948	1112
З „ на Підзамче	218	950	742	445		„ Чернівців, Сучави, Яє, Букарешту	610		1025	245	1015
Зі Стрия			1210	8	150	„ Стрия			522	935	722
З Белзця			800	545		„ Белзця			915	705	
Зі Скольного і Стрия			1010			„ Скольного і Стрия					305
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)		845				„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	840				

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейський час різнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівекім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях. За редакцію відповідає **Осип Маковей.**
З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

